

Quæstionum, Et Resolutionvm Legalium Libri Duo

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, 1683

Cap. LV. Donatio facta filio in contractu matrimonii, contemplatione ejusdem matrimonii, & liberorum ex illo procreandorum, utrùm acquiratur liberis tanquam liberis, an tanquam hæredibus. Et utrùm ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98367](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98367)

super ejus validitate disceptationem, fuerit transactio firmata; utrum hoc casu revocationi sit obnoxia ex capite supervenientium liberorum? Respondetur esse distinguendum: nam si sub nomine transactionis fuerit donatio in effectu, verius est revocari posse; sed si vera sit transactio, erit irrevocabilis, etiam si donatori liberi superveniant. Alciat. conf. 80. Haredum, n. 10. lib. 8. Menoch. conf. 994. n. 7. vers. secunda, & n. 8. qui loquitur in casu, in quo transactio facta fuerat ex causa onerosa: quia donatarius promiserat donatorem alere, & aliqua illius debita persolvere: ¶ necesse igitur est, ut aliquo dato vel tento transactio facta fuerit. J. transactio nullo dato, Cod. de transact. Rip. in d. l. si unquam, n. 26. & 27. vers. secunda declaratio. Bertrand. consil. 20. num. 4. vol. 1. part. 2. Tiraq. in verb. donatione largitus, n. 136. & 140. vers. que omnia velim intelligas, & n. 81. & 82.

CAPVT LV.

Donatio facta filio in contractu matrimonii contemplatione ejusdem matrimonii, & liberorum ex illo procreandorum, utrum acquiratur liberis tanquam liberis, vel tanquam hæredibus, & utrum pater possit de illis bonis disponere, & illa suis creditoribus obligare. Suorum nomine qui contineantur, tam in contractibus, quam in ultimis voluntatibus. Quæ sit differentia inter donationem quæ fit filio, & suis; & illam quæ fit filio stipulanti pro se, & suis. Quæ sit natura donationis factæ contemplatione matrimonii: utrum filius debeat esse hæres actu, vel habitu, ut succedat in bonis sic donatis: Et quomodo valeat argumentum à contrario sensu, si donator in certum casum sibi reservaverit jus reversionis.

S V M M A R I V M.

- 1 Bona patri donata contemplatione matrimonii, respectu nepotum dicuntur adventitia.
- 2 Donatio facta contemplatione liberorum nasciturorum, videtur jus dare liberis irrevocabiliter.
- 3 Quando concessio facta fuit patri, & filiis, censentur due concessiones in una occultate.
- 4 Pater filiis in bonis, quæ ipsis donata fuerint, præjudicare non potest.
- 5 In donatione facta per patrem filio, & suis, ius irrevocabile acquiritur liberis.
- 6 Clausula, pro se & suis, comprehendit etiam hæredes extraneos, quando concessio facta fuit in contractu.
- 7 In donationibus quæ fiunt filiis per parentes, maxime in capitulis matrimonialibus, dictio suorum, debet intelligi prout in testamentis.
- 8 Nomen, suorum, in testamentis comprehendit hæredes sanguinis, nempe descendentes per prius, & collaterales per posterius.
- 9 Donationes quæ fiunt in contractu matrimonii, sunt pars ipsius contractus, & sunt irrevocabiles sicut matrimonium.

- 10 Donationes matrimoniales censentur prius contractæ inter affines amborum coniugum, & inter sponsos aliquin non contracturos.
- 11 Pater non potest præiudicare uxori & liberis in bonis matrimonii contemplatione sibi donatis. Intellige ut infra, n. 34.
- 12 Liberi in conditione positi, præcipue sub qualitate masculinitatis, censentur dispositi vocati. Contr. num. 35.
- 13 In questione utrum ius quæsitum fuerit liberis tanquam liberis, vel tanquam hæredibus, si verba dispositionis aequaliter respiciant patrem & filios, censetur quæsitum ius illis tanquam liberis: veluti si dictum fuerit, dono filio, & suis, vel filio, & ejus liberis: sed si verba dispositionis principaliter dirigantur ad patrem, & per reflexionem ad filium, ut si dictum fuerit, dono filio stipulanti pro se, & suis; multo magis si dictum sit pro hæredibus quibuscunque, filiis ius queritur tanquam hæredibus, non tanquam filiis.
- 14 Intellige ut procedat in materia transitoria ad hæredes: quid in non transitoria, numero 16.
- 15 In dubio stipulatio censeri debet facta filiis, tanquam hæredibus.
- 16 Stipulatio pro filiis uti hæredibus est utilior patri, etiam in materia non transitoria ad hæredes.
- 17 Utilitas liberorum est secundaria, & minus principaliter consideranda in donatione facta contemplatione matrimonii, & favore liberorum.
- 18 Utilitas liberorum in eo consistit, ut patrem habeant divitem, cui succedere possint.
- 19 In materia transitoria ad hæredes quando agitur de filiis nascituris, semper in dubio stipulatio censetur facta liberis tanquam hæredibus.
- 20 Quando pater stipulatur pro se, & suis hæredibus, & successoribus quibuscunque, argumentum est evidens exclusionis fideicommissi super bonis donatis: ut Rota Romana indicavit in causa sancti Tronqueti.
- 21 Stipulatio pro se, & hæredibus quibuscunque, acquirit ius liberis tanquam hæredibus, non obstante expressione masculinitatis.
- 22 Stante dicta clausula, oportet filium esse heredem immediatum, vel immediatum primi acquirentis.
- 23 Quando in contractu requiritur qualitas hereditaria, illa debet intervenire actu; nec sufficit quod sit hæres habitu.
- 24 Liberorum consideratio est remota in donationibus matrimonialibus.
- 25 Donatio acquiritur donatario, & non illi cuius contemplatione donatum est.
- 26 Verba illa, favore liberorum, continent causam impulsivam non finem.
- 27 Eadem verba continent demonstrationem, non dispositionem.
- 28 Si pater donans voluisset bona iure substitutionis ad suos nepotes devenire, illud expressisset.
- 29 Sinistros eventus nemo considerare præsumitur, maxime quando agitur de providendo tertiis personis.
- 30 Utrum donatione facta contemplatione matrimonii, matrimonium dicatur causa impulsiva, vel finalis.

31 Sive matrimonium sit causa impulsiva, sive finalis, non tamen queritur ex donatione matrimoniali jus liberis uti liberis.

32 Pater potest disponere fraude cessante, de bonis sibi contemplatione matrimonii donatis, & numero 34.

33 Liberi post patrem ordine successivo vocantur, quando illorum mentio facta fuit in parte dispositiva: juxta tradita supra, n. 13.

34 Pater non potest facere simulatas retro donationes, de bonis sibi contemplatione matrimonii donatis.

35 Liberi in conditione positi non censentur dispositivè vocati in contractibus, nisi concurrentibus conjecturis.

36 Argumentum à contrario sensu facile retorquetur.

37 Si donator sibi jus reversionis in incerto casu reservaverit, bona donata remanent libera in casu contrario.

EX donatione per patrem filio matrimonium contrahenti facta, prætendebant liberi adversus creditores paternos, sibi jus esse quæsitum tanquam liberis, non tanquam hæredibus; & ideo se ad solutionem æris alieni per patrem contracti nulla ratione teneti. Siquidem pater filio pro se, & suis, gratias agenti & acceptanti, ac stipulanti contemplatione illius matrimonii, & liberorum ex illo procreandorum, bona sua donaverat irrevocabiler: unde liberi ad bona donata ordine successivo post patrem uti liberi admittendi videbantur. † Cum bona illa quoad nepotes, non profecticia, sed adventitia, ac aliunde quàm à patre, nempe ab avo procedere viderentur: nec per consequens pater de illis disponere, aut illa creditoribus obligare posset; † cum donatio expressè facta esset contemplatione matrimonii, & liberorum nasciturorum, l. profecticia, §. ff. de iur. dor. l. sed si plures, §. in arrogato, ff. de vulg. & pupil. substitut. Menoch. consil. 81. num. 40. & consil. 161. num. 12. † Vbi dicit, quod quando concessio facta fuit tam contemplatione patris, quam filiorum, censentur duæ concessiones ad tempus factæ; una patri dum erit in humanis, altera filiis post obitum patris: & celeritate conjungendarum actionum, unus tantum actus expressus est, & alter occultatus, juxta text. in l. fin. gularia, ff. si cert. petat. † Et ideo dicit tali casu, patrem filiis suis in bonis sibi filiorum contemplatione donatis præjudicare non posse: hoc idem voluit esse Menoch. lib. 3. præsumpt. 28. num. 1. Mantie. de tacit. & ambig. convent. lib. 13. tit. 21. num. 24. in fin. fusc. Sord. consil. 488. num. 9. & multis sequentibus. Gratian. discept. forens. 663. num. 8. & sequentibus. † Et de donatione facta per patrem filio, & suis, quod ex ea jus irrevocabile filiis acquiritur, tradit Decius consil. 607. num. 10. & sequentibus, Cancr. lib. 1. variar. resolut. cap. 8. num. 62. alias 97. Bertrand. consil. 138. vol. 2. part. 2. num. 12. Purpur. consil. 353. num. 15. & 32. Fontanel. de pact. nuptial. claus. 4. gloss. 9. part. 1. numero 4. fol. 129.

6 Secundò pro hac parte facere videtur, quod licet regulariter clausula pro se, & suis, intelligenda sit de hæredibus etiam extraneis, quando mentio suorum facta fuit in contractu, ut per Cod. Fabr. lib. 6. tit. 18. definit. 3. Guid. Pap. & ibi Ferrer. decif. 230. † Tamen in donationibus, quæ filiis fiunt per parentes, maxime in capitulis matrimonialibus dictio suorum, explicari debet perinde ac

Tom. I. Pars I I.

si facta fuisset in ultima voluntate. Cancr. lib. 1. variar. resolut. cap. 8. n. 109. nova impress. † Et per consequens eodem modo quo in testamentis comprehendere debet hæredes sanguinis, nempe descendentes per prius, & collaterales per posterius. Castrenf. consil. 374. n. 4. vol. 2. & consil. 404. n. 1. eodem vol. 2. plura Thesaur. jun. lib. 2. quæst. forens. 95. n. 17. & sequentibus. D. Ludovic. Bell. consil. 123. num. 4. & 5. ad quos recurrendum.

Tertiò, quia donationes istæ quæ fiunt in contractu matrimonii, sunt pars ipsius contractus, & sicut matrimonium revocari non potest, ita nec ipsa donatio. Vincent. de Franch. decif. 205. fusc. Rota decif. 44. part. 6. recent. † Quia tales donationes censentur prius tractatæ & conventæ inter sponfos, alioqui non contracturos; & inter affines sponfi & sponsæ. Fontanel. de pact. nuptial. claus. 4. gloss. 9. part. 1. n. 35. vers. si etiam. † Ergo non potest pater de dictis bonis in præjudicium uxoris & liberorum disponere aut ea creditoribus suis obligare, aut hypothecæ supponere. Gratian. discept. forens. cap. 924. num. 32. & 984. n. 24.

Quartò, quia in eodem contractu expressè conventum fuit, quod decedente filio donatario sine liberis masculis, pater posset facere substitutionem de domo donata, prout sibi placeret; & ideo liberi in conditione positi in dicto contractu, præcipue sub qualitate masculinitatis, censentur dispositivè vocati. Ial. consil. 108. num. 1. vers. item gloss. volum. 4. Maynard. lib. 5. cap. 67.

Censui nihilominus creditores esse fundatos; & liberos ex illo matrimonio procreatos non esse ad bona donata vocatos tanquam liberos, sed tanquam hæredes, & ideo ad solutionem debitorum paternorum esse obligatos. † Considerando verba & formam donationis, in qua pater non donaverat filio & suis; sed filio pro se, & suis: inter quas duas donationis formas magna est differentia. Quando enim pater donat filio & suis, tunc personam filiorum æquè principaliter donator respicit & considerat: sed quando donatio fit filio pro se & suis stipulanti, tunc principaliter respicit filium donatarium; & verba suæ dispositionis ad illum primariò dirigit, ad filios autem donatarii secundariò, & minus principaliter: † ideo dum agitur de materia transitoria ad hæredes, prout hîc, sine dubio donatio censetur facta filiis donatarii, non tanquam filiis, sed uti hæredibus ejusdem: ut bene explicat D. Ludov. Bell. consil. 43. n. 8. & consil. 44. n. 1. 2. 3. & 4. & consil. 109. n. 19. Sord. decif. 322. per tot. Menoch. consil. 286. per tot. & lib. 13. præsumpt. 48. n. 1. Mantie. de tacit. convent. lib. 14. tit. 18. n. 9. & seqq. usque ad finem. † Qui asserunt in dubio stipulationem censi factam pro filiis, non uti filiis, sed uti hæredibus, quia stipulatio facta pro filiis uti hæredibus, est patri utilior & favorabilior. Mart. consil. 72. n. 9. & 12. † qui loquitur in materia etiam non transitoria ad hæredes, nempe feudali. Peregrin. in de fideicommiss. art. 32. n. 15. † Et licet considerata quoque fuerit utilitas liberorum; tamen id fuit factum secundariò, & minus principaliter, ut dicit Socin. Sen. consil. 127. n. 9. vers. secunda; & versic. ex quibus, vol. 3.

Utilitas autem liberorum in hoc consistit, ut patrem habeant divitem, qui illos commodius alere possit. Menoch. d. consil. 286. num. ult. in fin. Bertrand. consil. 73. part. 2. prior. Molinus de rer. nuptiar. lib. 3. quæst. 15. num. 50. versic. non tamen. Vbi dicit, quod licet disputando contrarium teneri possit; tamen non est recedendum à communi sententia, ut scilicet donatio censetur facta filiis tanquam

L 2 quam

124 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerij,

- quam hæredibus; nisi doceant de contraria donantis intentione. Camil. de Laraca *consil.* 9. num. 38. & 42. & per totum, ubi etiam de communi opinione testatur. † Et dum agitur de materia transitoria ad quoscumque hæredes, tradit Hodiern. ad *Surd. decis.* 322. num. 7. & num. 11. ubi dicit hoc maxime procedere, quando agitur de filiis nascituris, & donatori per consequens incognitis. Hodier. *ibidem*, num. 18. Thefaur. lib. 4. *quest. forens.* 2. Sanfelix. *decis.* 200. † Et in propriis ferè terminis habemus decisionem *consilii* 118. D. Ludov. Belli, & Craveræ *consil.* 288. quorum sententiam sequuta fuit Rota Romana in causa fideicommissi præfati Castri de sain & Tronquet: in qua Ego laboriosè scripseram contra fideicommissum, & fuit dictum liberos non esse vocatos nisi tanquam hæredes, propter clausulam appositam in donatione, *pro se, & suis hæredibus, & successoribus quibuscunque*, ut patet ex decisione facta coram R.D. Verolpio die 30. Aprilis 1646. post quam, cum actor peteret se admitti ad probandum aliqua in facto per eum deducta, Rota eum exclusit à Remissoria petita, inter cæteras rationes; quia propter illam clausulam *pro se, & successoribus quibuscunque*, excludebatur vinculum fideicommissi, & pater liberè disponente poterat, ut pater ex illa decisione exclusiva remissoria, facta coram eodem D. Verolpio, die 4. Februarii, anno 1647. quæ iterum fuit confirmata, & dictum non esse recedendum à decisio circa denegationem remissoria die 26. mensis Iunii ejusdem anni 1647. Et tandem dum hæc typis mandarentur, facta fuit alia decisio in negotio principali coram eodem Illustrissimo D. Verolpio, die 11. Martii hujus anni 1648. per quam præcedentes decisiones fuerunt confirmatæ, ut videre est in fine præsentis capitis.
- 21 De eadem stipulatione *pro se, & hæredibus quibuscunque*, agunt Camil. de Medic. *consil.* 142. per tot. Vincent. de Franc. *decis.* 213. num. 56. & hoc procedere, non obstante expressione masculinitatis, voluit
- 22 *Surd. dicta decis.* 322. num. 80. † Non potest igitur filius succedere in bonis donatis, nisi sit hæres mediatæ primæ acquiræntis, vel immediatæ. Peregrin. *dict.*
- 23 *art.* 32. num. 14. & 15. † Adeo ut non sufficiat quod sit hæres aptitudine & potentia, sed debeat etiam esse hæres actu, cum agatur de qualitate hæreditaria appositæ in contractu, quo casu qualitas hæreditaria debet intervenire actu, nec sufficit quod interveniat aptitudinæ, & potentia. Peregrin. *dict.* *artic.* 32. n. 23. *versic. sed contra*, cum multis aliis quos citat & sequitur Fusar. de *substit.* *quest.* 340. num. 21. & tenuit etiam Rota in dictis decisionibus factis in causa Sancti Tronqueti.
- 24 Neque dictam veritatem offuscant rationes in contrarium oppositæ. Et primò quidem, quod dicitur de donatione facta contemplatione matrimonii, & favore liberorum ex eo procreandorum. Quia pater est causa proxima & immediata donationis, liberi verò causa remota, ut superius num. 17. dictum est post Socin. Sen. *consil.* 127. num. 3. Menoch. *dict.* *consil.* 186.
- 25 *in fin.* † Et facit à simili quod quando donans alteri ex conjugibus est æquè consanguineus utriusque, & sic donat utriusque contemplatione; illi tamen duntaxat acquiritur cui donatum est. Guttier. lib. 2. *pract.* *quest.* 120. num. 12. Sanchez de *matrim.* lib. 6. *disput.*
- 26 26. num. 5. *Surd. decis.* 312. num. 84. † Et nominatim de donatione facta contemplatione matrimonii, & favore liberorum, tradit Bertrand. *consil.* 71. vol. 2. *prior. usque ad n. 15.* Dec. *consil.* 216. *vis a transactione n. 7. v. nō obstant postea*, ubi ex mente Oldrad. dicit quod causa futuri matrimonii est impulsiva, & nō finalis: (de quo tamen videnda est Addit. ad Burat. *decis.* 861. *post n. 9.*

† Et quod verba *favore liberorum*, posita fuerint ad 27 demonstrandum illud quod verisimiliter futurum fuisset; quia talia bona donata, ad liberos secundum parentum commune votum perventura erant: ideo quod propter illa verba, nullum quæsitum fuit jus liberis nascituris. † Et sanè si pater, idemque avus 28 donator voluisset bona illa ad nepotes jure substitutionis devenire, nemo eum impediēbat clariùs loqui; & si hoc voluisset, hoc utique expressisset, & propositum in mente retentum nihil operatur. *Surd. dicta decis.* 322. num. 84. *in fin.* & num. 85. † Neque 29 verisimile est, avum cogitasse casum futurorum filii sui creditorum, quia mali eventus non habentur in consideratione: maxime quando agitur de providendo aliis tertiis personis. *Surd. dicta decis.* 322. num. ultimo.

Nec est faciēda vis in illa quæstione, utrum matrimoniū fuerit causa finalis, vel impulsiva dictæ donationis, de qua ultra Addit. ad Burat. *d. decis.* 861. Monier. *decis.* 10. *Aragonia*, asserens causam esse finalem quando donatio facta fuit contemplatione certi matrimonii, cum certa & determinata persona contrahendi. Ludov. Bell. *consil.* 29. n. 6. plures citat Cancerc. lib. 1. *variæ resol.* c. 8. n. 95. *in novis*, Gratian. *discept. forens.* 924. n. 28. & 29. & cap. 297. num. 1. & sequentib. & 159. num. 34. ubi disputat utrum tales donationes sint conferendæ, dum contemplatione matrimonii factæ sunt. Alii plures brevitatē gratiæ omittuntur, quia hæc quæstio est extra materiam propositam, ut mox dictum est. † Quia quavis causa matrimonii hoc 31 casu esset finalis, juxta *d. decis.* Monier. non tamen ex hoc sequitur jus esse quæsitum liberis uti liberis: nam favor liberorum alio modo considerari potest, nempe ut patrem habeant divitem, qui eos alere, & vitæ ac honori necessaria possit subministrare, aut ut liberi, patri diviti succedentes honorem familiæ tueri queant, aliisve similibus modis. † Vnde non immerito 32 donationes istas contemplatione futuri conjugii factas transire ad quoscumque hæredes, etiam extraneos, tradunt DD. & nominatim Guid. Pap. *decis.* 147. & post ipsum Paschal. de *patr. potest.* part. 1. cap. 4. num. 98. & bene Novar. lib. 1. *quest. forens.* 83. num. 5. Thefaur. Iun. lib. 4. *quest. forens.* 2.

Similiter non obstat quod secundo loco proponēbatur de clausula *pro se, & suis*. Quia id verum esset si suorum mentio facta esset in parte donationis dispositiva: nempe quia donatio facta fuisset filio, & suis; tunc enim liberi post patrem ordine successivo vocati essent; & hoc casu vera est doctrina Cancercii *dicto lib. 1. cap. 8. num. 109.* Sed quia de suis facta erat mentio in parte illa donationis in qua aderat stipulatio; & sic verba donationis ad filium stipulantem principaliter dirigebantur; ideo sequitur, suos hoc casu non intelligi de hæredibus sanguinis, sed de quibuscumque, etiam extraneis hæredibus. D. Ludov. Bellus *consil.* 123. num. 4. & sequentib. post Decium *consil.* 216. num. 5. Thefaur. Iun. lib. 2. *quest. forens.* 95. num. 18.

Tertia objectio in hoc vera est, quod pater non 34 potest in præjudicium uxoris & liberorum donationem matrimonii contemplatione factam per simulas retro donationes revocare: & in illis terminis loquuntur DD. ex adverso allegati; sed ex eo non infertur, quod pater non possit bona sibi matrimonii contemplatione donata, cui voluerit testamentò relinquere, aut quod de illis disponere nequeat illa obligando suis creditoribus, vel etiam alienando: cum verius sit patrem de illis regulariter, nisi aliud speciale vinculum adjectum fuerit, ad libitum disponere posse, ut præter Doctores mox citatos

citatos n. 32. tradit Fontanel. de pact. nuptial. claus. 4. glos. i. num. 80. & 81. ubi dicit patrem liberam bonorum contemplatione matrimonii donatorum, cessante fraude, dispositionem habere.

35 Quod autem quarto loco proponitur, liberos in conditione positos in contractibus censi dispositivè vocatos, non subsistit; quia verior est & receptior illa sententia, quod liberi in conditione positi in contractibus, non censentur dispositivè vocati, nisi concurrentibus conjecturis: & quod in hoc capite non est facienda differentia inter contractus, & ultimas voluntates; juxta sententiam Peregr. in tract. de fideicom. artic. 28. num. 29. Ferrer. ad Guid. decis. 39. ubi reprehenditur Maynard. ex adverso citatus; & copiosius deduxi in dicta causa Castri Sancti Tronqueti, in qua Rota coram D. Verospio hanc opinionem sequuta est, die 30. Aprilis 1646. quæ etiam confirmata fuit die 11. Martii præsentis anni 1648. ut in fine hujus capituli.

36 Immo in casu proposito, argumentum à contrario sensu facile retorqueri potest contra liberos donatarii. Quia dum avus donator dixit, si filius meus donatarius moriatur sine liberis masculis, refero mihi facultatem faciendi substitutiones mihi bene visas: ergo existentibus liberis masculis noluit habere facultatem substituendi: sed ex hoc nihil inferitur, ex quo colligamus propterea liberos masculos esse substitutos: sed avum duntaxat considerasse spem probabilem succedendi, quam habebant liberi juxta communem parentum votum. Honded. consil. 48. num. 35. volum. 1. ubi dicit quod si donator jus reversionis in certo casu reservaverit, bona donata remanent libera apud donatarium in casu contrario: opprimè D. Lud. Bellus in simili pacto consil. 118. num. 22. & sequentibus. Gratian. discept. forens. cap. 498. num. 24. ubi stipulatio concepta in uno casu, facit donationem liberam in alio.

37 ubi dicit quod si donator jus reversionis in certo casu reservaverit, bona donata remanent libera apud donatarium in casu contrario: opprimè D. Lud. Bellus in simili pacto consil. 118. num. 22. & sequentibus. Gratian. discept. forens. cap. 498. num. 24. ubi stipulatio concepta in uno casu, facit donationem liberam in alio.

Et ex his fuit judicatum, liberos excludendos, & bona donata fuerunt ad instantiam creditorum filii donatarii in publica auctione vendita, & pretium solutum creditoribus.

R. P. D.

VEROSPIO

Avenionen. Fideicommissi.

Luna 30. Aprilis 1646.

Resolutum fuerat coram me sub die 27. Junii præteriti, constare de fideicommissio super medietate Castri Sancti Tronqueti ad favorem Petri de Pol per obitum Gabrielis ejus Patris purificato, & ex pluribus conjecturis in præterita decisione deductis, uti positum in conditione, fuisse dispositivè vocatum. Quo dubio repropósito ex aliis vrgentioribus, ac efficacioribus conjecturis elicitis ab ipso donationis instrumento, integrè nuper exhibito pro exclusione fideicommissi hodie Domini responderunt. Hæc enim exclusio suadetur: Tum ex conditione, si sine liberis, pro gravamine adjecta vocationi filiorum Ioannis donatarii; quia per obitum Gabrielis Junioris cum liberis expirata, defecit quoque fideicommissum sub dicta conditione institutum, l. Patrem Severinam, §. ita fideicommissum, ff. de condit. & demonstrat.

Tom. I. Pars II.

l. à filia, ff. ad Trebell. l. is cui, ff. quando dies leg. ced. & notat Gloss. in l. 1. verb. defecisse, Cod. de cond. instert. Ripa in l. ex facto, §. 1. num. 51. ubi etiam Bart. num. 1. & in §. si quis autem, ff. ad Trebell. Card. Mantie. de coniect. ultim. volunt. lib. 11. tit. 8. Crass. in §. si deicommissum, quæst. 34. n. 1. Theaur. decis. 238. n. 9.

Tum etiam ex stipulatione Donatarii, pro hæredibus & successoribus quibuscumque, in hac indifferenti materia fideicommissi quorumcumque extraneorum inclusiva. Suar. in l. quoniam in prioribus, q. 5. n. 10. C. de inoffic. testam. Fab. in Cod. lib. 2. tit. 3. definit. 22. vers. plerumque, Molin. de rit. nupt. lib. 3. quæst. 85. num. 60. & 64. Marefcot. var. lib. 2. cap. 20. num. 7. Clar. in §. Emphyteusis, quæst. 28. num. 4. Monter. dec. Arag. 3. num. 3. & alij relati in decis. 587. num. 2. & 3. part. 1. & decis. 231. num. 6. part. 5. recent. Tum demum ex qualitate hæreditaria in instrumento donationis expressa per Ioannem donatarium, iux. text. in l. ultima, Cod. de hered. instut. & in l. in annalibus C. de legat. l. Pater filiam, §. penult. ff. de legat. 3. & not. DD. communiter in l. Gallus, §. etiam si parente, ff. de liber. & posthum. Fufar. de substit. quæst. 339. numer. 1. & 8. vers. Ego puto, bis repetita sub nomine quorumcumque successorum, ex not. in l. hereditas, ff. de reg. Iur. & l. quedam, §. nihil interest, ubi notant DD. ff. de edend. Card. Mantie. de coniect. ult. volunt. lib. 8. tit. 14. numer. 18. Simon de Præcis d. interpret. ultim. volunt. lib. 3. interpret. 1. dubit. 1. fol. 5. num. 18. in fine, & alij relati per eundem Fufar. ibidem, numer. 12. Cum ex his manifesta contrahentium voluntas arguatur includendi extraneos dispositivè vocatos, non autem solos filios masculos positos in conditione; quæ debiliior ipsa dispositione reputatur, & nihil ponit in elle, iuxta text. in l. si quis sub conditione, ff. de condit. instut. & ita ratiocinantur Aym. cons. 288. num. 3. Ludovic. Bell. cons. 118. num. 7. cum seqq. ubi præterea ponderant contrarietatem & improprietatem inde resultantem, si soli filij debuissent succedere, & admitterentur extranei; vel si verbum, hæres, in indifferenti materia ad hæredes sanguinis restringeretur.

Arguunt hanc quoque fideicommissi exclusionem sequens filiorum substitutio facta Gabrieli seniori, quatenus ille prædecessisset, quæ cum solam vulgarem contineat, non autem fideicommissariam includat, ut not. DD. in l. Gallus, §. quidam relicto, ff. de liber. & posthum. ubi Socin. Sen. num. 2. Arcet. num. 2. Lancell. Gall. num. 7. Covar. in cap. Rainutius, n. 7. de testam. Clar. in §. Testamentum, quæst. 80. numer. 4. ubi de communi, Dec. cons. 201. numer. 4. circa med. Aym. cons. 131. num. 3. ad fin. Suadet, ut sub eadem vulgari vocati dicantur filiorum filij positi in conditione proximè præcedenti, ad tradita per Zanch. in l. hæredes mei, §. cum ita, part. 7. num. 72. ff. ad Trebell. Ant. Fab. in Cod. lib. 6. tit. 22. diff. 38. Peregr. cons. 52. num. 10. lib. 1. vers. Nec valet, Cancer. var. lib. 3. cap. 21. num. 92. ubi ex hoc arguit nepotum vocationem per præcedentem Patris aditionem fuisse extinctam, iux. text. in l. post aditam, C. de impub. & aliis subst. Rota coram Cavalier. decis. 496. num. 14.

Provt etiam subsæcuta vocatio filiorum Ioannis quos ipse elegisset, & substitutio filiorum Gabrielis per vulgarem concepta, ex quibus elicitur contraria donantis voluntas non admittendi ad dictum fideicommissum eiusdem Ioannis nepotes non expressè vocatos, sed tantum positos in conditione, ut aduertunt Socin. sen. cons. 16. num. 2. vers. & in terminis, & num. 5. vers. Præterea, lib. 3. Patif. cons. 86. num. 3. lib. 2. Rust. in tract. quand. fil. in condit. positi, lib. 4. cap. 4. numer. 2. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præsumpt. 66.

L 3 num. 89.

num. 89. Intrigliol. de *substit. centur. 3. quæst. 26. n. 268.*

Et ex hac ficultate Ioanni attributa eligendi ex propriis filiis cum, ad quem spectare debuisset idem Castrum, oritur alia conjectura fideicommissi exclusiva propter repugnantiam resultantem inter substitutionem omnium filiorum, & unius ex eis electionem. Ioside Rustic. de *fil. in condit. post. lib. 6. cap. 7. n. 4.* Petr. Greg. Tholof. *Syntag. Iur. part. 3. lib. 42. cap. 28. num. 36.* Fular. de *substit. quæst. 4. n. 12.* & fortius nepotum, qui in secunda conditione positi fuerant, ut dixit Rota in *Spoletana successione*, 1. Martii 1641. coram R. P. D. meo Peutingerio. Hæc tamen electio licet facta non sit, Ioanne prædefuncto, unico tantum filio post se relicto, deservit ad eliciendam donatoris voluntatem, quæ non ab eventu, sed ex eo quod potuisset contingere, dignoscitur: ut in his terminis advertit Socin. sen. conf. 174. num. 15. & 16. lib. 2. Peregr. conf. 54. num. 17. lib. 4. Giovagn. conf. 79. num. 22. lib. 1. Fular. conf. 144. numero 14. & 15.

Accedit his omnibus observantia inter Petrum, & Scipionem Fratres super bonis controversis admilla, in quibus dictus Scipio ab ipso Petro in solidum recognitus fuit Dominus; illa enim plurimum attenditur ad inclusionem, vel exclusionem fideicommissi, *l. minimè, ff. de leg. cap. cum dilectus, de consuetud. Aym. conf. 101. num. 3.* Menoch. conf. 349. num. 15. Fular. conf. 114. num. 40. & de *substit. quæst. 500. num. 4.* Rota decif. 169. num. 1. part. 1. recent. & in *Romana fideicommissi de Censis*, 14. Iunii, coram Reverendiss. Præfide Vallisoleano.

Vnde non videntur urgere conjecturæ ex adverso ponderatæ, quia ex præcedentibus, tanquam efficacioribus & potentioribus eliduntur, ut in proposito not. Bal. in *l. licet 77. ff. de legat. 2. Bero. conf. 109. num. 39. lib. 2.* Bellon. Iun. conf. 26. num. 50. Molin. de *rit. nupt. lib. 6. quæst. 24. n. 130.* Card. Mantic. de *conject. lib. 1. tit. 17. num. 6.* Rota decif. 6. n. 36. part. 5. decif. 22. n. 33. & 310. n. 53. part. 6. recent. & consequenter existentiam fideicommissi excludunt, contra quam semper in dubio respondendum esse monet Fular. conf. 42. num. 32. Aym. conf. 180. n. 4. vers. *post remò.* Gabr. conf. 95. n. 14. lib. 2. Hier. Leo decif. 60. num. 34. lib. 1. Rota in his terminis in *Tuderina fideicommissi*, 4. Iunii 1640. in §. *penult.* confirmata 23. Ianuarii sequentis anni, coram R. P. D. meo Royas. Præterquam singule speciali responsione tolluntur.

Prima enim in præterita decisione deducta, fundata in qualitate legitimatis, adjecta filiis in conditione positus, ex se sola non suffragatur, & plures habet contradictores, relatos per Rotam in adducta *Tuderina fideicommissi*, 4. Iunii 1640. coram R. P. D. meo Royas, ac prius coram Buratto decif. 385. num. 8. & 588. num. 7. part. 2. & 221. num. 12. part. 5. recent. ubi etiam reprobat alia conjectura ex qualitate masculinitatis, ut coram eodem Buratto decif. 487. num. 7. & in decif. 1154. n. part. 3. divers. & in *Romana fideicommissi de Colis*, 10. Decembris 1635. coram Eminentiss. D. Card. Macchiavello.

Alteræ ex digressu ad plures substitutionum gradus remouetur ex facto, quo constat talem digressum solum per vulgarem in dicto donationis instrumento fuisse appositum, videlicet ut si Ioannes sine filiis decederet, Gabriel, si viveret, sin minus ejus liberi, & propterea non videtur sufficiens ad hunc effectum, ut advertunt Giovagn. conf. 82. n. 20. vers. 6. lib. 1. Bellon. Iun. conf. 6. num. 62. Grivell. decif. 125. num. 67. in fin. Rota coram bo. mem. Coccino decif. 294. num. 12. & decif. 212. num. 10. part. 5. recent. & coram Cavalier. decif. 496. num. 14. Nam post eisdem filios Gabrielis

subsequi debuissent alii substitutionum gradus, ut dici possent fideicommissio gravari. Laderch. conf. 58. num. 31. Rimin. Iun. conf. 371. num. 162. Aym. conf. 131. num. 4. Suid. conf. 370. num. 2. vers. *Nec me turbat.* Cancr. *variar. lib. 1. cap. 1. num. 133.* Peregrin. de *fideicom. art. 18. num. 5. vers. contra tamen*, Petra eodem tractat. quæst. 5. num. 169. Rota decif. 357. num. 6. part. 1. recent.

Eadem responsione tollitur tertia deducta ex verbis denotantibus tractum temporis successivum, cum illa non legantur adjecta nepotibus Ioannis in conditione positus, prout fore necessarium tradunt Aymo conf. 125. num. 4. Alciat. conf. 7. num. 40. lib. 4. & alii relati per Peregrin. de *fideicom. art. 18. num. 13.* Rota decif. 357. num. 6. part. 1. recent. & qualia sint declarat Alexand. in *l. Gallus, §. quidam rectè, num. 6. ff. de liber. & posthum.* Menoch. conf. 85. num. 54. & præsumpt. 71. num. 34. lib. 4. Peregrin. d. art. 18. num. 14. & conf. 62. num. 20. lib. 1. Petra eodem tractat. quæst. 5. num. 170. Fular. de *substit. quæst. 382. num. 56.* Hunc verò tractum successivum non infert verbum *liberis*, quasi tanquam plurium personarum collectivum, aptum sic omnes descendentes comprehendere, juxta text. in *l. liberorum, ff. de verb. significat. l. generaliter, §. ultimo, ff. de instit. & substit. Aym. conf. 31. num. 20.* Menoch. conf. 44. num. 2. Quia idem verbum non habet concomitantiam alterius verbi denotantis tractum temporis, sine quo descendentes censentur vocati solum per vulgarem in Gabriele juniore expiratam, juxta doctrinam Cumani in *l. cum ita, §. in fideicommissis, ff. de legatis 2. num. 4.* Glof. in dict. *l. 1. verb. defecisse, Cod. de condit. insert. Ruin. conf. 19. num. 10. cum sequentib. lib. 3.* Socin. Iun. conf. 81. n. 12. lib. 3. Peregr. conf. 53. num. 11. lib. 3. Menoch. conf. 85. num. 52. & 54. Fular. conf. 3. num. 3. Surd. conf. 315. num. 13. & 14. & decif. 345. num. 22. Rota decif. 266. num. 12. & 357. num. 2. part. 1. recent. Præterquam donator de filiis primi gradus sensibile videtur, dum postea de liberorum liberis mentionem fecit, & electionem Ioanni donatario concessit nominandi ex liberis, quem maluisset.

Cessat etiam quarta conjectura deducta ex fideicommissio super re certa, cum plures habeat contradictores relatos à Fular. de *substit. quæst. 437. num. 140.* & à Peregrino de *fideicom. art. 28. num. 16.* & à Menoch. præsumpt. 76. num. 62. lib. 4. propterea aliis destituta non admittitur, ut docet idem Fular. sequenti n. 105. Ioseph. de Rustic. de *liber. in cond. post. lib. 3. cap. 1. num. 2.* Ceph. conf. 588. num. 13. Bero. conf. 100. num. 44. lib. 2. nec etiam agatur de fideicommissio instituto per contractum, in quo strictior fieri solet interpretatio, *l. quicquid astringenda, ff. de verbor. oblig. sed solum locum habent in mero, ac pu. o legato, ad quod restringendam esse Angeli opinionem, uti à jure communi exorbitantem, monet Bero. conf. 57. num. 58. in fine.* Rustic. eodem lib. 3. num. 16. Fular. in adduct. quæst. 437. num. 105.

Hinc corrui quinta, quia versamur in contractu, cum in eo debeant etiam concurrere concludentes conjecturæ, prout in ultimis voluntatibus requiruntur. Barbos. in *l. si cum dorem 27. in princ. num. 34. ff. solut. matr.* Alciat. in *l. Lucius, la segunda, ff. de hered. instit. in fin. latè.* Ludovicus Bellus conf. 118. num. 4. cum segg. Peregr. de *fideicom. art. 28. num. 29.* Mantic. de *tacit. lib. 1. tit. 14. n. 19.* Rota in *Milevitana hereditatis*, 27. Martii 1629. corā bon. mem. Seleucien. Neque urget decifio 142. num. 3. part. 4. recent. in contrarium adducta; cum illa solum loquatur dubitativè, prout etiam dubitativè loquitur decifio 731. num. 4. part. 3. recent.

Nec

Nec demum visa fuit ob stare altera conjectura desumpta ex qualitate bonorum Iurisdictionalium, quæ præsumuntur à donatore relicta solis agnatis, licet heredum mentio facta fuerit in instrumento donationis, ex notatis per DD. in l. quoribus, post Gloss. C. de fideicom. ubi Cyn. & Bald. num. 8. Caltren. n. 4. Surd. decis. 125. num. 3. Fufar. de subfist. quæst. 685. num. 35. cum elidatur ex subsecuta acceptatione donatarii pro successoribus quibuscumque, quorum appellatione in indifferenti materia non solum feminæ, & ab ea descendentes admittuntur, sed etiam extranei, ut firmavit Rota in adducta decis. 587. num. 2. & 3. part. 1. & 251. num. 6. part. 5. recent. Qui ab initio consensit comprehensum, non autem post extinctam Ioannis descendenciam primò vocatam, iuxta doctrinam Camerarii in repetit. cap. 1. num. 44. tit. An agnati, vel filii, & aliorum quos sequitur Rota in Sarcinaten. fendi, 22. Junii 1645. sub §. Nec Peregr. ad finem, coram Reverendiss. D. meo Decano: Cum illi loquantur in materia differenti, vel quoribus fuissent expressè vocati descendentes; non autem si materia fuerit indifferens, vel ubi deficiat, prout hic, expressè descendencium vocatio.

Et ex hac stipulatione excluditur etiam præsumpta agnationis conservatio ob qualitatem masculinitatis pluries repetitam, sine qua aliæ conjecturæ de facili tolluntur, & evanescent, ut declarat Gabr. consil. 133. num. 2. lib. 1. Giovagn. consil. 82. num. 24. & 25. lib. 1. Rota coram Buratto decis. 387. num. 3. & decis. 322. 1. n. 13. part. 5. recent. & in dicta Tudertina fideicommissi, 23. Ianuarii 1641. coram R. P. D. meo Rezas.

Et ita utraque parte informante resolutum, &c.

R. P. D.

VEROSPPIO.

Avenionen. Fideicommissi.

Lune 4. Februarii 1647.

EXcluso fideicommissio in Castro S. Tronchetti per stipulationem Notarii pro heredibus & successoribus quibuscumque receptam, & ex pluribus aliis conjecturis in præterita decisione deductis coram me, sub die 30. Aprilis 1630. præteritis; Petrus de Pol pronepos donantis, ut ostenderet donationem ad hæres sanguinis fuisse restrictam, & in ea idcirco se tantum comprehensum, non autem Catherinam adversariam uti extraneam, instituit pro Remissoria, articulando quod verbum *Hoirs*, adjectum in stipulatione per donatarium, solum in hæredibus sanguinis verificetur tum ex generali stylo Civitatis Avenion. tum ex particulari consuetudine Notarii, qui Instrumentum donationis confecerat; verbum verò *Heritiers*, extraneos etiam heredes includat. Eam tamen hodie Domini denegarunt, tanquam irrelevantem, iuxta dispositionem text. in l. ad probationem, & per Gloss. ibi in verb. non convenit, ff. de probat. & in cap. cum contingat, in verbo nihilominus, de officio delegati, prout alias ex hoc eodem fundamento pluries denegavit hoc Tribunal, ut coram Cæsare de Grassis decis. 1. & 2. de dilation. coram Mohed. decis. 1. num. 6. de probat. coram Veral. decis. 66. num. 1. & decis. 68. n. 2. part. 3. & coram Greg. decis. 122.

Hæc autem irrelevantia ex eo concluditur, quod in instrumento donationis, certæ ac determinatæ

personæ vocantur à donante, Ioannes videlicet, ac filii ab eodem eligendi, eiusque deficientibus sine liberis, Gabriel ejusdem frater, si viveret, sin minus ipsius liberi: sub qua vocatione comprehendi non poterit Petrus donantis pronepos, ex deductis in decisione præterita, nec etiam includi in donatione recepta à donatario pro se, & hæredibus, licet sanguinis, dum non est hæres donatarii, à quo rem donatam habere censetur, non autem à donante, ut declarat Fontanel. de pact. nuptial. clausula 4. gloss. 9. part. 1. num. 10. distinguendo inter emphyteusim patri factam, & filiis, & soli patri concessam, recipienti pro se & filiis: ut primo casu admitti debeant filii, tanquam filii, quibus idcirco quæritur censetur dominium rei emphyteuticæ; altero verò casu secus, nec admittuntur nisi fuerint hæres patris. Quam distinctionem ponderat Dec. consil. 210. num. 4. & 5. Socin. jun. consil. 88. n. 5. in fine, cum segg. lib. 2. Ludovic. Bell. consil. 45. num. 2. & 3. Surd. dec. 324. num. 6. Hodierna ad eund. in dec. 322. num. 2. ubi æquitati innixam, ac in praxi recipiendam attestatur, Rot. coram Buratto, decis. 861. num. 4. & 8. & in dubio quod donatio à patre stipulata pro se, & filiis, pro filiis, uti hæredibus recepta præsumatur, notat Gloss. in l. si tibi decem, §. si pactus, in verbo proderit, circa finem, ubi etiam Bart. num. 8. Angel. num. 2. ff. de pactis, idem Bart. in l. quod dicitur, ff. de verb. oblig. l. al. num. 27. Alciat. n. 28. Menoch. consil. 255. num. 17. & plures alii adducti per Alciat. de præsum. reg. 1. præsum. 31. num. 1. cum segg. & quoribus in stipulatione hæredum etiam nomen exprimitur (prout hoc casu contingit,) ut admitti non possint filii, nisi fuerint etiam patris hæres, tradit Bart. in l. ut iurandum, §. si liberi, num. 3. ff. de oper. lib. per text. in §. emphyteusim, Auth. de non alienan. lason in l. 2. C. de iure emph. num. 188. & plures alii adducti per Peregr. de fideicom. art. 32. n. 14. & 15. Clar. in §. emphyteusim, quæst. 16. num. 2. & quæst. 37. pariter num. 2. & in §. feudum, num. 3. circa finem, & de communi testatur Grivell. dec. 18. n. 11. vers. contrariam opinionem.

Non igitur, quod donatio controversa contemplatione certi, ac determinati matrimonii facta fuerit, quo casu filiis censeretur jus quæsitum, tanquam filiis, non autem tanquam hæredibus, tradit Ioannes Franc. à Ponte consil. 80. n. 11. & 16. & alii adducti per Ad. ad decis. Buratti 861. & in Romana divisionis, 10. Junii 1641. R. P. D. meo Cerro coram, in §. immò nec alia capi debet interpretatio. Quia conclusio procedit ad effectum, ut irrevocabilis dicatur donatio respectu donantis, & sic debet intelligi, ut fuerit jus quæsitum filiis ad impediendam alienationem, non tamen si patris hæres non existerint, ita ut tunc admitti non debeant, ut declarat idem Ioannes Franc. à Ponte eod. num. 16. Ludovic. Bell. consil. 118. num. 13. Capic. Latro consil. 79. num. 54. Ricc. in collectan. decisione 3948. in §. vanissima mihi semper est visa Rot. in Romana fideicommissi de Incoronatis, 5. Martii 1640. coram bon. mem. Pirovano, in §. tertius est casus, ubi præterea concludit, quod non bene inferatur ex causa matrimonii ad stipulationem pro filiis ut filiis, non autem tanquam hæredibus.

Hinc verò dignoscitur irrelevantia probationis articulata, dum à donante in substantia donationis non fuerint nominati hæres sanguinis, sed solum in stipulatione donatarii, quæ ad hunc effectum non attenditur, ut fuit superius ostensum, & fortius demonstratur ex sublequentibus verbis stipulationis, pro successoribus quibuscumque, extraneorum inclusivis in hac materia indifferenti, ut respondit Rot. coram Mantica. decis. 18. num. 5. & decis. 587. num. 2.

128 Petri Francisci de Tonduti Sanlegerii,

Et 3. part. 1. Et 251. n. 6. part. 5. recent. Et in Portuen. flagni, 13. Iunii 1646. Et in aliis in praterita decisione deductis coram me sub die 30. Aprilis 1646. in §. tum etiam. Quæ sanè verba tanquam clara excludunt irrelevantiam articulatæ credulitatis pluries factæ per Ioannem, ac Gabrielem circa donationem Castri controverfam, quod illa extraneos non includeret, sed restringeretur ad suos, cum talis declaratio, seu reputatio non attendatur tanquam erronea, nec illorum hæredibus præjudicialis existat, l. 1. C. de falsa causa adiecta, l. non probatur, ff. de confessis, l. si post divisionem, C. de iur. Et fact. ignor. Rot. decis. 200. n. 12. part. 1. Et 320. num. 7. part. 5. recent.

Et demum articulata materia Dominis reddi visa fuit irrelevans ex pluribus conjecturis ponderatis in decisione præterita coram me emanata sub 30. Aprilis 1646. quæ efficaciter suadent, filios Gabrielis in conditione positos non esse dispositivè vocatos, & adhuc remanent in suo robore, licet articulata probatio justificaretur ex adverso.

Et ita utraque, &c.

R. P. D.

VEROSPIO.

Avenionen. Fideicommissi.

Mercurii 26. Iunii 1647.

Remissoriam iterum fore denegandam hodie Domini censuerunt, ex eodem irrelevantie fundamento ponderato in decisione præterita, ac inde resultante, quod Gallicum illud verbum *Hoirs*, licet ex Regionis consuetudine ad solos sanguinis hæredes probaretur restrictum; non tamen posset includere Petrum Ioannis donatarii nepotem à Ioanne Scipione ultimo Castri possessore non institutum hæredem. Quæ tamen qualitas hæreditaria omnino requireretur in hac donatione per Donatarium stipulata pro se, & hæredibus, non autem eidem ac aliis à Donatore concessa, ut distinguit Fontanell. de pact. nupt. claus. 4. gloss. 9. part. 1. n. 10. Decius, Socin. ac Sord. cæterique in præterita decisione deducti, & nuperrimè firmavit Rota in Pisaur. donationis, 8. Februarii 1647. coram R. P. D. meo Otthobono, in §. sed etiam.

Ponderatis præsertim subsequentibus verbis donationis receptæ etiam pro successoribus quibuscunque, extraneos quoque hæredes includentibus in hac indifferenti materia, ut advertit Molin. de ritu nupt. lib. 3. quæst. 85. num. 60. Et 64. Marfcor. variar. lib. 2. c. 20. num. 7. Rot. decis. 586. num. 2. Et 3. part. 1. recent. Et aliis adductis Authoritatibus firmavit Rota in Portuen. flagni, 13. Iunii 1646. coram me.

Quæ sanè verba restricta dici non potuerunt ex conjecturis ad solos sanguinis hæredes, ut videtur censuisse Menoch. in consil. 61. num. 25. Mandell. consil. 382. num. 4. Card. Mantic. de tacit. lib. 23. tit. 18. num. 16. Thesaur. decis. 99. num. 22. Rot. in Bononien. de Maluetiis, 14. Iunii 1621. coram bon. mem. Pirovano: Cum DD. prædicti, ut patet ex eorum lectura, loquantur in feudo Nobili ad hæredes extraneos non transeunte, qui idcirco appellari non poterunt in hac indifferenti materia donationis, in qua verba illa, & successoribus quibuscunque, extraneos etiam hæredes includere, ex plurium DD. auctoritate probatum fuit coram me in decis. huius causæ, sub die 30. Aprilis 1646.

Et licet in donatione contemplatione certi matrimonii peracta filios ibidem censeri comprehensos tanquam filios, quamvis patris hæredes non extiterint, videatur censuisse Staiban. resol. 22. Cotell. de donat. tom. 2. disput. 1. special. 25. num. 8. Noguerol. allegat. 37. num. 26. Sanfelice. decis. 102. & plures alii ab Informantibus adducti, eamque opinionem admisisse Rot. in decis. 127. num. 4. part. 6. recent. Et in Romana divisionis, 10. Iunii 1651. coram R. P. D. Cerro.

Horum tamen auctoritates non visæ fuerunt urge. Quia vel procedunt in donatione facta patri simul ac filiis, & sic in 2. membro distinctionis supra firmata, in quibus terminis loquitur Sanfelice. Et decis. 127. part. 6. recent. Vel loquuntur ad certum effectum, ut donatio respectu filiorum censetur irrevocabilis, & in his terminis loquitur Staiban. & Rot. in Romana divisionis, coram R. P. D. meo Cerro. Non tamen auctoritates prædictæ concludunt filiorum vocationem, qualitem hæreditariam non obtinentium, & ita loquitur Noguerol. allegat. 37. & egregiè discusso articulo respondit Rot. in Pisaur. donationis, 8. Febr. 1647. coram R. P. D. meo Otthobono, in §. & quancumque, & sed etiam, ubi respondet etiam auctoritati Staibani, & Cotellii.

Neque ad hunc effectum Petro poterit suffragari, quod per eum non steterit, quin ultimi defuncti hæreditatem adierit, juxta opinionem in hoc tribunali receptam, de qua testatur Rot. decis. 499. n. 5. & pluribus relatis auctoritatibus in decis. 382. num. 12. part. 5. recent. Cum decisiones prædictæ loquantur in feudo mixto; quo casu satis esse firmatur consanguineum qualitem hereditariam obtinere mediante persona suorum antecessorum, licet ab ultimo defuncto non fuerit hæres institutus. Ideoque locum obtinere non poterunt in bonis transitoriis ad extraneos hæredes pro successoribus quibuscunque receptis.

Neque relevantia probationis petita remissoria deduci potest ex prima parte donationis favore Ioannis, & filiorum concepta, ilisque decedentibus sine liberis, pro Gabriele seniori, ejusque descendencia, quasi Petrus pronepos Baptista tanquam in conditione positus vocatus censetur ex conjecturis recensitis in decisione coram me ab eodem reportata sub die 26. Iunii 1645.

Præterquam enim conjectura prædicta fuerunt rejectæ in altera decisione, sub die 30. Aprilis 1646. coram me, & ex contrariis virgentionibus conjecturis ibidem enervatæ. Dum illæ ex ipsa dispositione eliciuntur, non autem possunt per remissoriam elucescere, nec idcirco pro relevantia probationum valent deservire.

Prout nec etiam argui valet eadem relevantia ex articulis continentibus observantiam præteriti fideicommissi ex confessionibus gravatorum, quæ pro ejusdem fideicommissi inclusione plurimum attendi solent, ut notatur in l. minime, ff. de legib. Et in cap. cum dilectus, de consuetudine.

Quia prædictæ confessiones dum probantur erroneæ ex stipulatione pro hæredibus & successoribus quibuscunque concepta, deservire non poterunt ad inducendam observantiam fideicommissi, quod ex partium credulitate induci non potuit, in casu quo à Baptista fideicommittente non fuit institutum, ut præter relatos in decisione præterita advertit Falar. conf. 169. n. 136. Rot. in Florentina fideicommissi de Barbadoris, 25. Iunii 1640. coram bon. mem. Coccino, & in Romana Casal. Agn. 27. Iunii ejusdem Anni, & 16. Decemb. 1641. coram R. P. D. meo Royas.

Pro cuius etiam exclusione relevantiæ aliqui ex Dominis

Dominis ponderabant exhibitam fidem plurium DD. à Primicerio Aven. subscriptam, ac Iudicum pariter Avenionen. articulatum differentiam inter verbum *Hoirs*, & verbum *Heritiers*, excludendum, saper qua potissimum ex adverso fundantur articuli Remissoriae petitæ.

Et ita utraque, &c.

R. P. D.

VEROSPPIO.

Avenionen. Fideicommissi.

Mercurii 11. Martii 1648.

AD disputationis trutinam revocata admissione Petri ad fideicommissum Baptista controversum, pro Ioanne primogenito, ac filiis, iisque deficientibus pro Gabriele seniore ac liberis institutum in contractu donationis per ipsummet Ioannem donatarium stipulatæ pro se, heredibus ac successoribus quibuscumque, DD. denudò responderunt, Petrum ibidem præsumi non posse dispositivè vocatum, inspecta huius donationis natura, quæ dum filios primi Donatarii, licet expressè nominatos, excludere poterat, nisi Patris hæredes extitissent, & quoties sese contra ejus voluntatem ad fideicommissum admitti contendere, juxta distinctionem Fontanel. de pact. nupt. claus. 4. gloss. 9. part. 1. num. 10. approbatam à Dec. Soc. Surd. cæterisque relatis in altera decis. facta coram me 4. Febr. 1647. confirmata 26. Junii super hoc eadem causa, & in Pisaur. donationis, 8. Febr. præteritis anni, coram R. P. D. meo Octobono, in §. sed etiam, coram eodem comprobata 31. Jan. præteriti; eo fortius Petrum ipsum solum in conditione positum, & qualitate hæreditaria destitutum, ab eodem fideicommissio repellit, quia hæc qualitas expressè requisita in primò vocatis, necessariò repetita censetur in Petro, ac sequentibus substitutis in conditione positus, juxta text. in l. si servus plurium, §. ult. ff. de leg. 1. notat. Zanch. in l. hæredes mei, §. cum ita, 4. part. num. 318. Ludov. Bell. cons. 118. Capic. Lacr. consult. 79. num. 49. & 54. vol. 2. Surd. decis. 322. num. 69. Vinc. de Franch. decis. 213. num. 56. & 59. Vel quia ipsa conditio nihil in esse deducit, & ipsamet dispositione debiliòr reputatur, l. quis sub conditione, ff. de cond. inst. l. ex facto, ff. de hered. insti. l. 1. Codic. de pact. & notant. ibi DD. communiter, & in leg. Lucius ff. de hered. insti. Soccin. in leg. hæredes mei, §. cum ita, ff. ad Trebell. Aymon. consil. 188. numero 3. Ludovic. Bell. consil. 118. numero 8. Hond. consil. 67. num. 12. lib. 1. Becc. consil. 39. num. 21.

Resultare quoque visa fuit ipsius Petri exclusio ex altera stipulationis parte pro successoribus quibuscumque concepta, sub qua quicumque hæredes extranei, dum de indifferenti materia tractatur, censentur inclusi, ut advertit Molin. de ritu nupt. lib. 3. quæst. 85. numero 60. & 64. Marefc. variar. resol. lib. 2. cap. 20. numero 7. Tiraquell. de retract. lib. 1. §. 1. gloss. 7. numero 22. & 25. & respondit Rot. decis. 207. part. 6. recent. & in Portuen. Stagni, 13. Junii 1646. coram me.

Neque huic intellectui repugnat antecedens expressa vocatio filiorum Ioannis cum admissione extraneorum incompatibilis, quorum idcirco inclusio

ex stipulatione pro successoribus quibuscumque præsumpta, vel restricta censetur post deficientem Ioannis descendantiam, cæterisque agnatos antea vocatos, juxta doctrinam Camerarii in repet. cap. 1. num. 44. tit. An agnati, vel filii. Cephal. consil. 173. numero 18. Peregrin. consil. 5. num. 46. lib. 1. Frecc. de subfend. lib. 3. form. 3. num. 16. & 18. vel restricta ad sanguinis hæredes ad evitandam repugnantiam inde resultantem, ut ponderavit Becc. consil. 74. numero 31. & 32. & post alios respondit Rot. in Roman. successione de Comitibus, 15. Jan. 1641. coram Reverendiss. D. meo Decano, & in Roman. fructuum census, 26. Junii 1646. coram R. P. D. meo Cerro, & in Firmana bonorum, 15. April. 1616. coram Remboldo. Attenta præsertim subsecuta declaratione Baptista per verba adversativa, Bene vult & intelligit, quod castrum perveneret ad filios masculos Ioannis, juxta ejusdem voluntatem, post mentionem quorumcumque successorum appbita, ex quibus facultas Ioanni attributa ad limites subsecuta declarationis limitata censetur. Becc. ad dist. consil. 74. num. 31. versic. ultimo non obstat. Rot. decis. 640. numero 20. part. 1. divers.

Etenim procedere posset objectio respectu filiorum primi gradus, quorum favore specialiter Baptista disposuit, ut eorum alter vel plures admitti deberent ad Castrum juxta electionem Ioannis donatarii, cum quibus idcirco concurrere non possent extranei per stipulationem prædictam inclusi, licet in concursu sequentium graduum, quos solum in conditione posuerat Baptista, nec speciali provisione affecterat, fidem extranei non censentur exclusi, ex dispositione text. in l. in agris, ff. de acquir. rerum domin. notat Imol. in cap. cum dilecti, in princip. de donat. Casanat. consil. 45. num. 148. cum sequentibus. Præsertim quia non agitur de materia differenti, de qua loquuntur auctoritates in contrarium superius adductæ, admissionem extraneorum restringentes post terminatam lineam agnationis, sed de indifferenti materia donationis sub appellatione quorumcumque successorum hæredes quoscumque licet extraneos comprehendente, ut præter supra relatas auctoritates ponderavit Rot. in Leodien. Beneficii, 1. Febr. 1645. coram R. P. D. meo Octobono, in §. Ratio resolutionis fuit, circa finem.

Hinc resultat responso ad alteram objectionis partem, ad hæredes sanguinis stipulationem prædictam restringentem, quia scilicet non agitur vel de investitura, vel de emphyteusi Ecclesiastica, vel alia materia differenti, in quibus terminis procedunt auctoritates in contrarium adductæ, & decisiones superius recensitæ: Ibi enim vel successivum fuerat fideicommissum institutum, nec ex adverso contravehebatur, prout in decis. R. P. D. mei Cerri; vel expressè contemplata fuerat agnatio, prout in adducta Firmana coram Remboldo, vel demum ex urgentibus ac inconcussis conjecturis fideicommissum eliciebatur, quæ dum in casu proposito non concurrunt, nec ideo poterunt claram extraneorum inclusionem ad sanguinis hæredes agitare: ex not. in l. continuis, ff. verb. obligat. l. ubi est, & notat ibi Soccin. in quinto notabili ff. de cond. & demonstrat. & in l. cum Senatus, numero 1. versic. 3. inferitur, ff. eodem tit. Ludov. Bell. consil. 118. numero 8. Rot. in Mutinen. dotis, decimoquinto Novembr. 1641. coram Eminentiss. Panziolo: subsecuta verò declaratio per verba, Bene vult, & intelligit, operari tantum poterit restitutionem respectu filiorum primi gradus, in quibus specialis nominationis provisio præceperat.

Suadet

— Suadet etiam Petri exclusionem sequens substitutio filiorum Gabriëlis senioris per solam vulgarem ex Patris aditione expirantem, sub qua pariter vulgari alii in conditione positi præsumantur vocati, ut notat Zanch. in l. *heredes mei*, §. cum ita, part. 7. num. 72. in fin. Anton. Faber, Peregr. ceterique in præterita decis. deducti. Sive onus dotationis Gabriëli seniori, ejusque filiis in junctum erga superstites filias Ioannis sine masculis prædefuncti, non tamen repetitum in filiis Gabriëlis junioris, cum horum inde eliciatur exclusio, qui eodem donationis onere erga filias præcedentis non fuerunt gravati, argument. text. in l. ab eo Cod. de fideicommissis, l. plane §. ultim. ff. de leg. 1. l. imperator in princip. ff. de leg. 2. Cephal. conf. 268. num. 24. Socin. conf. 118. num. 24. lib. 1. sive demum facultas Ioanni Donatario attributa eligendi ex filiis quem maluerit, cum ex admissione unius, ceterorum refultet exclusio, ac consequenter agnationis contemplatio ex adverso supposita evanescat, ut ponderavit Gabriel conf. 97. num. 24. lib. 1. Curt. Sen. conf. 5. num. 44. Papon. conf. 113. num. 19. cum sequentibus, Rota in Montis Falisci fideicommissis. 26. Ian. 1625. coram bon. mem. Coccino. Qua agnationis contemplatione cessante, conjectura omnes ex adverso repetitæ facile reiiciuntur, ut notat Scayn. in addit. decis. 2. n. 109. Cardinal. Mant. de coniect. ultim. volum. lib. 11. tit. 14. num. 24. & in decis. 351. num. 8. & in Tuderina fideicommissis. 23. Ianuar. 1641. coram R.P.D. meo Royas.

Hinc vis fieri non poterit in qualitate masculinitatis pluries repetita, quali contemplata inde videatur agnatio, cum ea qualitas masculorum tantum prædilectione ostendat, & favore substituti adjecta censetur, ne à feminis excludatur; non tamen conservationem familiæ contineat, ut tradit Rip. in l. centurio, num. 162. ff. de de vulg. & in l. 1. num. 8. Cod. de pact. ubi hanc conjecturam testatur esse communiter rejectam, & ibi etiam Cagnol. numero 51: Alexand. conf. 202. num. 7. lib. 7. Surd. conf. 448. num. 2. Iul. Clar. in §. testamentum, quest. 79. num. 1. Rot. decis. 486. num. 16. part. 1. & 667. num. 10. part. 2. rec. Vel in qualitate legitimatis à DD. pariter probata, si vestita non fuerit ratione conservandi bona in familiâ, ut advertit Bellon jun. conf. 26. num. 36. Thesaur. decis. 96. num. 26. Petr. de fideicommissis, quest. 9. numero 201. vers. verumtamen hac conjectura, Fontanel. de pact. nupt. clausul. 4. gloss. 24. num. 13. ubi quod talis qualitas ut plurimum ex Notariorum stylo, non autem ex mente testatoris apponitur. Grivell. decis. Dolan. 125. num. 77. Rot. decis. 221. numero 12. part. 5. recent. & in Senogallien. hereditatis, 1. Decemb. 1623. coram bon. mem. Pirovano, & coram Buratt. decis. 385. num. 8.

Nec etiam pro conjectura vocationis deservire poterit expressa remotiorum substitutio, filiorum videlicet Gabriëlis senioris, quasi minus dilecti, Petri proximioris magis dilecti vocationem arguant. Præterquam enim hanc conjecturam, tanquam inefficacem expressè relicit Zanch. in leg. *heredes mei*, §. cum ita, part. 7. numero 72. vers. Sed contra hanc conjecturam, ff. ad Trebell. Peregrin. conf. 52. numero 10. lib. 1. ex eo potissimum fundamento, quod sub eadem vulgari proximiores in conditione positi invitati censentur, sub qua remotiores fuerant expressè vocati. Socin. Sen. conf. 116. numero 5. §. ponderandum, lib. 3. Grivell. decis. 125. numero 73. & 76. Rot. coram Buratt. decis. 387. num. 6. Prædilectionis argumentum solum negativè procedit operando exclusionem remotioris ex non admissione proximioris; non tamen affirmativè, repeten-

do vocationem proximioris ex remotioris admissione, ut tradit Iason in leg. *Gallus*, §. nunc de lege, numero 17. cum sequentibus, ff. de lib. & posthum. Menoch. conf. 204. numero 36. & in conf. 376. numero 62. Aym. conf. 306. num. 5. in fine, & 6. Peregr. de fideicommissis, artic. 29. num. 34. in fine, Borgn. decis. 5. numero 7. part. 3. & fortè potuisset admitti, si simultaneè cum Gabriële patre ejusdem filii ad fideicommissum legerentur invitati; secus verò dum per solam vulgarem sunt substituti, ut iaciocinatur Peregr. in adducto conf. 52. n. 10. lib. 1. Scayn. decis. 2. num. 101.

Concurrere quoque visæ fuerunt aliæ conjecturæ ex adverso repetitæ, sive ex digressu ad plures substitutionum gradus, postquam solum antecessunt filios Gabriëlis, quos tamen subsequi debuissent, iuxta conf. Ancharan. 74. numero 2. primi eius conjecturæ indagatoris. Et præter relatos in decis. præterita ponderavit Rot. coram Caval. decis. 532. num. 9. sive ex verbis denotantibus tractum temporis successivum deficientibus in præsumpta vocatione nepotum Ioannis, quos pariter concomitari, non autem antecedere debuissent, ut advertit Altograd. conf. 60. numero 121. & plures alii relati per Peregr. de fideicommissis, artic. 18. numero 13. & 14. Fular. quest. 82. num. 56. Petr. de fideicommissis, quest. 5. numero 169. Rot. in Roman. hereditatis de Fossanis, 12. Febr. 1588. coram Gipsio, post Giovag. conf. 97. num. 22. §. his accedit: Sive ex qualitate fideicommissi super re certa instituti, reprobata per Iason. in l. 1. num. 11. & 12. C. de pact. ubi etiam Curt. Sen. num. 6. Alciat. in l. Lucius, n. 48. ff. de hered. instit. Socin. iun. in l. cum avus, num. 1. ff. de condit. & demonstr. & pluribus aliis relatis per Peregr. de fideicommissis, artic. 28. num. 16. Fular. de substit. quest. 437. num. 104. Menoch. de præsumpt. lib. 4. præf. 76. num. 62. sive quia idem fideicommissum per contractum donationis fuerat institutum; Cum in contractu pariter conjecturæ requirantur concludentes, ac in ultimis voluntatibus, secundum Bart. in leg. si cum dotem, ff. solut. matrim. quem ibi sequuntur communiter Fontanell. de pact. nupt. clausula 4. gloss. 23. numero 18. Corn. conf. 67. numero 3. lib. 1. Peregrin. de fideicommissis, artic. 28. numero 29. & de communi testatur Ludovic. Bell. conf. 118. num. 4.

Hac verò responsione destruitur demum altera conjectura, quod versetur in descendentes: cum in iis tales pariter exigantur, quæ certam testatoris mentem possint innuere, ut latè probat Giovag. in conf. 82. num. 26. cum sequentibus. & respondit Rot. in adducta Tuderina fideicommissis, 23. Ianuarii 1641. coram R.P.D. meo Royas, in §. septem enim conjecturis, & in Roman. hereditatis de Fossanis, 2. Ianuarii 1588. coram Gipsio, post Fenzon. decis. 95. in §. nec ad rem pertinet, & in decis. 667. num. 4. part. 2. rec. & in decis. 221. part. 5. in quibus plures conjecturæ reprobanantur, quamvis de præsumpta vocatione descendendum positum in conditione ibidem discussio contingeret.

Et ita utraque, &c.

CAPVT